

Sygn. akt I Ca 176/17

POSTANOWIENIE

Dnia 7 czerwca 2017 roku

Sąd Okręgowy w Sieradzu Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący SSO Joanna Składowska

Sędziowie SSO Elżbieta Zalewska-Statuch

SSO Iwona Podwójniak

Protokolant sekretarz sądowy Elwira Kosieniak

po rozpoznaniu w dniu 7 czerwca 2017 roku w Sieradzu

na rozprawie sprawy

z wniosku A. P. i S. P.

z udziałem (...) SA w L.

o ustanowienie służebności przesyłu

na skutek apelacji uczestnika postępowania

od postanowienia Sądu Rejonowego w Sieradzu

z dnia 8 lutego 2017 roku, sygnatura akt I Ns 909/16

postanawia:

1. zmienić zaskarżone postanowienie w całości w ten sposób, że wniosek oddalić, ustalając, że każdy z zainteresowanych ponosi koszty związane ze swoim udziałem w sprawie;
2. nie obciążać wnioskodawców kosztami postępowania apelacyjnego.

Sygn. akt I Ca 176/17

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem wstępnym z dnia 8 lutego 2017 roku Sąd Rejonowy

w S. I Wydział Cywilny w sprawie I Ns 909/16 z wniosku A. P.

i S. P. z udziałem (...) Spółki Akcyjnej Oddział Ł. Teren

o ustanowienie służebności przesyłu uznał wniosek A. P. i S. P. za usprawiedliwiony co do zasady.

Rozstrzygnięcie zostało wydane w oparciu o następujące ustalenia i wnioski:

Wnioskodawcy A. P. i S. P. są współwłaścicielami nieruchomości położonej w obrębie (...) miasta W., przy ul. (...), oznaczonej numerem ewidencyjnym działki (...) o powierzchni 0,329 ha, dla której Sąd Rejonowy w Wieluniu Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą (...) z tym, że 1/2 udziału A. P. nabyła na podstawie spadkobrania, a 1/2 udziału A. P. i S. P. nabyli na zasadach wspólności ustawowej małżeńskiej na podstawie umowy sprzedaży. Przez

nieruchomość wnioskodawców przebiegają dwa kable o długości około 18,5 metra, które są wkopane w ziemię w odległości 2,5 metra od granicy działki. Przy tego rodzaju liniach energetycznych pas ochronny wynosi około 0,5 m, zajęte są zatem 3 m po całej długości działki, co stanowi około 20 do 30 % jej powierzchni. Uczestnik postępowania musi mieć możliwość dojechania do linii ciężkim sprzętem w razie awarii linii. Aktualnie na działce znajduje się sześć blaszanych garaży, które nie są zasilane w energię elektryczną. Przez nieruchomość przebiega też wodociąg. Istnieje plan zagospodarowania przestrzennego, zgodnie z którym działka nadaje się pod zabudowę jednorodziną i wielorodzinną. Wnioskodawcy nie występowali na piśmie o wydanie warunków zabudowy. Kupili działkę poza W. i tam się wybudowali.

Decyzją Urzędu Miasta i Gminy w W. Wydziału Geodezji i Gospodarki Gruntami z dnia 26 marca 1986 roku zezwolono (...) Spółdzielni (...) na przeprowadzenie uzbrojenia przez nieruchomość położoną w W., przy ul. (...), oznaczoną jako działkę (...) za stosownym odszkodowaniem.

Właścicielem spornej nieruchomości była wówczas W. S., która nigdy nie otrzymała żadnej rekompensaty pieniężnej. Odszkodowania nie otrzymali też aktualni właściciele nieruchomości. Babka wnioskodawczyni nie zgadzała się z decyzją wywłaszczeniową, nie pozwalała na wejście na przedmiotową działkę.

Decyzją z dnia 18 kwietnia 1986 roku (...) Spółdzielnia (...) w W. uzyskała pozwolenie na budowę inwestycji obejmującej między innymi sieć energetyczną do bloków mieszkalnych, przy ul. (...) w W..

W dniu 6 sierpnia 1987 roku dokonano odbioru technicznego linii kablowej 15 kV w kierunku ul. (...) oraz linii 15 kv, stacji transformatorowej i linii kw w kierunku osiedla (...).

Urządzenia wybudowane przez (...) Spółdzielnię (...) w W. zostały przekazane w dniu 01.01.1988 roku na majątek Zakładu (...) w W. wchodzącego w skład (...) w W.. W 1997 roku linie energetyczne wymieniono na nowsze, inwentaryzacja geodezyjna wskazuje, że usytuowane są one w tym samym miejscu. Linie te cały czas są czynne, eksploatowane. Są to linie kablowe podziemne średniego napięcia. Są dwa kierunki tych linii. Linie usytuowane są około 2 -3 m od północnej granicy działki. Oględziny linii odbywają się raz na pięć lat. Polegają na sprawdzeniu widocznych części linii, przeważnie końców kabli. Jest to potwierdzane protokołem. Tylko w przypadku awarii tej części linii istniałaby potrzeba wjazdu na działkę wnioskodawców. Od czasu wymiany kabli na nowe awarie na tym odcinku nie zdarzały się. Aby naprawić awarię potrzebny jest rozkop o długości około 3 metrów i szerokości około 1,5 metra. Gdyby działka była ogrodzona potrzebny jest dojazd do linii o szerokości około 2,5 do 3 metrów. Gdyby była potrzeba usunięcia awarii, to po jej naprawieniu zakład energetyczny doprowadziłby działkę do pierwotnego stanu. Jest to działanie standardowe.

Z dniem 1 stycznia 1989 roku utworzono w wyniku podziału przedsiębiorstwa państwowego (...) w W.", „Zakład (...) w Ł.". Powstałemu zakładowi przydzielono składniki mienia powstałego z podziału „Centralnego O. Energetycznego w W.”.

Na podstawie ustawy z dnia 5 lutego 1993 roku o przekształceniach własnościowych przedsiębiorstw państwowych o szczególnym znaczeniu dla gospodarki państwa, Zakład (...) w Ł. z dniem 1 września 1993 roku przekształcono w jednoosobową spółkę Skarbu Państwa, działającą pod firmą Zakład (...) (...) S.A.

W dniu 15 grudnia 2008 roku zmianie uległa firma spółki, z Zakładu (...) S.A. na (...) S.A.

Obecnie spółka, po połączeniu stanowi oddział (...) S.A. w Ł..

Przed złożeniem do Sądu niniejszego wniosku w 2013 roku pełnomocnik wnioskodawcy wymieniał z uczestnikiem postępowania korespondencję celem ugodowego zakończenia sprawy.

Ostatecznie do podpisania umowy między stronami niniejszego postępowania nie doszło.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów zgromadzonych w aktach sprawy oraz zeznań świadków i oświadczenia wnioskodawczyni.

Ustaleniu stanu faktycznego na podstawie kserokopii dokumentów dokonano na podstawie przepisu art. 308 k.p.c.

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd uznał wniosek co do zasady za usprawiedliwiony w świetle uregulowania objętego treścią art. 305¹ k.c.

Sąd odmówił racji uczestniczce postępowania, która wywodziła, że na podstawie stosownych decyzji administracyjnych wydanych na rzecz jej poprzednika prawnego posiada tytuł prawny do korzystania z nieruchomości wnioskodawców w zakresie odpowiadającym treści służebności przesyłu i w związku z tym żądała oddalenia wniosku wnioskodawców.

Sąd Rejonowy ustalił, iż w dniu 26 marca 1986 roku na podstawie art. 75 ustawy z dnia 29 kwietnia 1985 roku o gospodarce gruntami i wywłaszczeniu nieruchomości wydana została decyzja administracyjna (wywłaszczeniowa), na mocy której zezwolono (...) Spółdzielni (...) na przeprowadzenie uzbrojenia przez nieruchomość położoną w W., przy ul. (...), stanowiącej własność W. S. oraz przyznano jej prawo dostępu do przewodów i urządzeń w celu wykonywania czynności związanych z ich utrzymaniem i konserwacją. Następcy prawni pierwotnego właściciela linii energetycznej posiadają jedynie dokumentację techniczną dotyczącą przedmiotowych linii, dokumentacja prawna nie została im przekazana. Do akt sprawy złożono kserokopię decyzji, której prawdziwości z uwagi na brak dokumentów nie sposób potwierdzić.

Sąd prowadzący postępowanie powziął też wątpliwości, czy złożona do akt decyzja administracyjna uprawomocniła się, czy może została skutecznie zaskarżona skoro właścicielka nieruchomości nie zgadzała się na wywłaszczenie i nie otrzymała odszkodowania, o którym mowa w tej decyzji, na co wyraźnie wskazują oświadczenia wnioskodawczyni.

Ponadto Sąd nie był w stanie stwierdzić, czy decyzja ta została skutecznie doręczona wszystkim zainteresowanym.

Dlatego powoływanie się przez pełnomocnika uczestniczki postępowania na istnienie tytułu prawnego odpowiadającego swą treścią służebności przesyłu Sąd uznał za niewystarczające. Sąd powziął bowiem wątpliwości co do istnienia takiego tytułu prawnego.

W swej odpowiedzi na wniosek pełnomocnik uczestniczki postępowania z ostrożności procesowej podnosił również zarzut zasiedzenia służebności przesyłu.

Sąd ustalił, iż urządzenia przesyłowe usytuowane na działce stanowiącej własność wnioskodawców istniały w dniu 6 sierpnia 1987 roku, gdyż w tym dniu dokonano odbioru technicznego linii kablowej 15 kV w kierunku ul. (...) oraz linii 15 kv, stacji transformatorowej i linii 0,4 kw w kierunku osiedla (...) w W.. Potwierdza to dowód z dokumentu w postaci protokół nr (...) odbioru technicznego i przekazania do eksploatacji robót inwestycyjnych i po kapitalnym remoncie. Od tej daty, a więc ponad 20 lat, linia średniego napięcia znajduje się w posiadaniu, najpierw Skarbu Państwa, w imieniu którego urządzeniami przesyłowymi zarządzały – Centralny O. Energetyczny w W., następnie Zakład (...) w Ł., w dalszej kolejności jednoosobowa spółka Skarbu Państwa, działająca pod firmą Zakład (...) S.A., a obecnie (...) S.A. w L..

Ustawodawca wprowadzając z dniem 3 sierpnia 2008 roku służebność przesyłu, istotnie przyczynił się do uporządkowania stanów historycznie wytworzonych, na bazie niestosowania lub wadliwego stosowania dotychczasowych przepisów administracyjnych przy budowie urządzeń przesyłowych.

Sąd wskazał, że służebność przesyłu daje uprawnionemu, aczkolwiek w pewnym ograniczonym zakresie, władztwo nad cudzą nieruchomością. Ogranicza prawa właściciela nieruchomości przez ustanowienie trwałego obowiązku znoszenia przez niego w sferze, w której może być wykonywana własność, stanu ukształtowanego oświadczeniem woli bądź orzeczeniem.

Jednocześnie z wprowadzeniem służebności przesyłu, nowela do Kodeksu Cywilnego zmieniła treść art. 49 k.c. Stanowi on obecnie, że urządzenia służące do doprowadzania lub odprowadzania płynów, pary, gazu, energii elektrycznej oraz inne urządzenia podobne nie należą do części składowych nieruchomości, jeżeli wchodzą w skład przedsiębiorstwa lub zakładu. Innymi słowy, własność tych urządzeń pozostaje przy osobie która je wybudowała, a zasada superficies solo cedit nie ma tu zastosowania.

Sąd podniósł, że w rozpoznawanej sprawie bezspornym było, iż na nieruchomości stanowiącej własność A. P. i S. P. znajdują się urządzenia przesyłowe – podziemne linie energetyczne.

Z dokumentów zgromadzonych w aktach wynika również, iż wnioskodawcy wzywali uczestnika do „polubownego załatwienia sprawy” – podpisania umowy regulującej korzystanie z nieruchomości i wypłaty wynagrodzenia z tytułu bezumownego korzystania z gruntu. Pomimo wezwania, zainteresowany nie złożył oświadczeń woli, zmierzających do uregulowania zasad dostępu do urządzeń przesyłowych.

W tych okolicznościach Sąd nie uznał podniesionego przez uczestniczkę postępowania zarzutu nabycia przez zasiedzenie służebności odpowiadającej treści służebności przesyłu co do którejkolwiek z linii przesyłowych wchodzących w skład przedsiębiorstwa uczestnika, przebiegających przez nieruchomość wnioskodawców.

Uczestnik nie przedłożył bowiem w ocenie Sądu w toku postępowania dowodu na okoliczność posiadania – jako przedsiębiorca przesyłowy – tytułu prawnego do stałego korzystania z każdej z linii, tj. niskiego i średniego napięcia na nieruchomości wyżej opisanej, będącej obecnie przedmiotem własności wnioskodawców tj. dokumentu wraz z mapą, który mógłby stanowić podstawę wpisu takiej służebności do księgi wieczystej prowadzonej dla nieruchomości objętej postępowaniem.

W tej sytuacji w ocenie Sądu Rejonowego w Sieradzu nie można przyjąć istnienia dobrej wiary uczestniczki postępowania, a przy przyjęciu złej wiary – nie nastąpił przed dniem złożenia wniosku w przedmiotowej sprawie, tj. przed dniem 25 marca 2016 roku, upływ terminu, o którym mowa w [art.172 § 2 k.c.](#).

W ocenie Sądu dla uczestniczki postępowania termin zasiedzenia zaczął biec dopiero po 6 sierpnia 1987 r. – wówczas to bowiem dokonano odbioru technicznego linii kablowej 15 kV w kierunku ul. (...) oraz linii 15 kv, stacji transformatorowej i linii 0,4 kw w kierunku osiedla (...) w W.. Potwierdza to dowód z dokumentu w postaci protokołu nr (...) odbioru technicznego i przekazania do eksploatacji robót inwestycyjnych i po kapitalnym remoncie.

Sąd przypomniał też, że o dobrej lub złej wierze posiadacza decyduje chwila uzyskania posiadania. Dobra wiara zasiadającego posiadacza występuje wówczas, gdy ingerowanie w cudzą własność w zakresie odpowiadającym służebności rozpoczęło się w takich okolicznościach, które usprawiedliwiały przekonanie posiadacza, że nie narusza cudzego prawa (vide: postanowienie SN z 7 maja 2014r, II CSK 472/13, Lex nr 1476956). Późniejsze zmiany świadomości posiadacza pozostają bez wpływu na tę ocenę i w konsekwencji nie mają też znaczenia dla długości okresu niezbędnego do zasiedzenia (vide: postanowienie SN z 25 czerwca 2003r. III CZP 35/03, Lex 83981).

W niniejszej sprawie poprzednik prawny uczestnika wiedział, że działka na której posadził linie nie stanowi jego własności i nie ma zgody właściciela działki na takie postawienie czy też decyzji administracyjnej odpowiadającej swą treścią orzeczeniu

o ustanowieniu służebności.

Z rozstrzygnięciem wstępnym Sądu w całości nie zgodziła się uczestniczka postępowania, wnosząc apelację. Zaskarżanemu postanowieniu wstępnemu zarzuciła:

I) naruszenie prawa materialnego, tj. przepisów

1) art. 305² § 2 k.c. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie polegające na ustanowieniu służebności przesyłu na nieruchomości wnioskodawców, w sytuacji, gdy ustanowienie służebności przesyłu nie jest konieczne dla korzystania z urządzeń przesyłowych wobec posiadania przez uczestniczkę (przedsiębiorcę przesyłowego) tytułu do korzystania z nieruchomości wnioskodawców odpowiadającego treści służebności przesyłu, który to tytuł uczestniczka wywodzi z faktu nabycia tego prawa przez poprzednika prawnego uczestniczki na skutek zasiedzenia,

2) art. 7 k.c. w zw. z art. 292 k.c. i art. 305⁴ k.c. oraz z art. 172 k.c. poprzez ich niezastosowanie i błędne przyjęcie, iż w sprawie mniejszej nie doszło do nabycia przez poprzednika prawnego uczestniczki służebności gruntowej o treści służebności przesyłu na nieruchomości wnioskodawców w drodze zasiedzenia w dobrej wierze.

W konkluzji skarżąca wniosła o:

1) zmianę zaskarżonego postanowienia i oddalenie wniosku w całości,

2) ewentualnie — o uchylenie zaskarżanego postanowienia w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji oraz pozostawienie mu rozstrzygnięcia o kosztach instancji odwoławczej, .

3) zasądzenie od wnioskodawców na rzecz uczestniczki zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa prawnego, według norm przepisanych, za obie instancje.

W odpowiedzi na apelację wnioskodawcy wnieśli o jej oddalenie i zasądzenie kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

Rozpoznając apelację Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja jest zasadna i skutkuje zmianą rozstrzygnięcia w kierunku postulowanym przez skarżącego.

Na wstępie z powołaniem się na treść art. 382 kpc zauważyć należy, że sąd

II instancji ma nie tylko uprawnienie, ale także obowiązek rozważenia na nowo całego zebranego w sprawie materiału oraz dokonania własnej, samodzielnej i swobodnej oceny,

w tym oceny zgromadzonych dowodów (uzasadnienie postanowienia Sądu Najwyższego

z dnia 17 kwietnia 1998 r., II CKN 704/97).

Sąd II instancji nie ogranicza się zatem tylko do kontroli sądu I instancji, lecz bada ponownie całą sprawę, a rozważając wyniki postępowania przed sądem I instancji, władny jest ocenić je samoistnie.

W kontekście powyższego Sąd Okręgowy podziela ustalenia faktyczne dokonane przez Sąd Rejonowy i przyjmuje je za własne, nie dzieląc jednak ich oceny prawnej

w zakresie dotyczącym negowania istnienia tytułu prawnego uczestniczki do władania nieruchomością wnioskodawców w zakresie odpowiadającym służebności gruntowej o treści służebności przesyłu.

Przede wszystkim należy wskazać na znaczenie prawne przedstawionej przez uczestniczkę decyzji Urzędu Miasta i Gminy W. z dnia 26 marca 1986 roku, wydanej na podstawie art. 75 ustawy z 29 kwietnia 1985 roku o gospodarce gruntami i wywłaszczeniu nieruchomości (k. 24 akt), na podstawie której jej poprzednik prawny uzyskał zezwolenie na przeprowadzenie uzbrojenia przez działkę (...) za odszkodowaniem dla właścicieli tejże działki. W treści decyzji wskazano, że art. 75 ust. 1 i 2 powołanej ustawy tworzy prawo dla osób uprawnionych przez inwestora dostępu do

przewodów i urządzeń w celu wykonywania czynności związanych z ich utrzymaniem i konserwacją. Jednocześnie zobowiązał przedsiębiorstwo po zakończeniu prac do opisu zaistniałych szkód oraz do ustalenia i zapłacenia odszkodowania za straty wyrządzone na skutek działań związanych z budową linii.

W doktrynie i orzecznictwie dominuje pogląd, wedle którego decyzja wydana na podstawie art. 75 ustawy o gospodarce gruntami i wywłaszczeniu nieruchomości, jak również na podstawie art. 35 ustawy z dnia 12 marca 1958 roku o zasadach i trybie wywłaszczenia nieruchomości Dz. U. Nr 17, poz. 70 z późn. zm., a także na podstawie art. 124 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami Dz. U. 2014.518 j.t., jest aktem kształtującym treść prawa własności zgodnie z art. 140 k.c. Nie powoduje ona powstania służebności w ścisłym tego słowa znaczeniu, ale wynikają z niej uprawnienia o charakterze administracyjnoprawnym, które, z uwagi na ich podobieństwo do skutków prawnych wywołanych przez ustanowienie służebności, czasami nazywane są szczególną służebnością administracyjną (por. Uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 8 kwietnia 2014 roku III CZP 87/13).

W tym miejscu należy przywołać też uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 6 czerwca 2014 r. III CZP 107/13, Lex nr 1488917, w której stwierdzono, że jeżeli przedsiębiorca będący właścicielem urządzeń wymienionych w art. 49 § 1 k.c. wykonuje uprawnienia wynikające z decyzji wydanej na rzecz jego poprzednika prawnego na podstawie art. 35 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 12 marca 1958 r. o zasadach i trybie wywłaszczenia nieruchomości, właściciel nieruchomości nie może żądać ustanowienia służebności przesyłu.

W uzasadnieniu tej uchwały przedstawiona została także analiza przepisów ustawy z dnia 29 kwietnia 1985 r. o gospodarce gruntami i wywłaszczeniu nieruchomości i skutków wydanej na jej podstawie decyzji ograniczającej prawo własności nieruchomości w sposób określony w decyzji.

Wykonywanie uprawnień w zakresie wynikającym z decyzji administracyjnych, wydanych na podstawie kolejnych ustaw dotyczących gospodarowania nieruchomościami i ich wywłaszczenia, nie prowadzi zatem do nabycia przez zasiedzenie służebności gruntowej odpowiadającej treści służebności przesyłu. Taką decyzję uznaje się bowiem za istniejący trwale i wystarczający tytuł prawny do władania nieruchomością przez przedsiębiorstwo przesyłowe w zakresie potrzebnym mu do zrealizowania jego zadań na tej nieruchomości, stanowiąc postać służebności publicznej. Prawa właściciela są trwale ograniczone w związku z koniecznością znoszenia jej wykorzystania dla określonych celów publicznych.

Sąd Okręgowy uznaje więc, że przywołane uchwały w pełni dotyczą stanu faktycznego powstałego w niniejszej sprawie.

Decyzję Urzędu Miasta i Gminy W. z dnia 26 marca 1986 roku, wydaną na podstawie art. 75 ustawy z 29 kwietnia 1985 roku o gospodarce gruntami i wywłaszczeniu nieruchomości należy zatem zaliczyć do decyzji o charakterze wywłaszczeniowym, która co do zasady tworzy własny tytuł prawny do korzystania z nieruchomości wnioskodawców, gdyż dokładnie określa jakiej nieruchomości dotyczy i jest skierowana do konkretnego właściciela nieruchomości. Decyzja kreuje więc prawo podmiotowe i stanowi tytuł prawny uczestniczki do nieruchomości objętej wnioskiem.

Decyzja oparta na przepisie art. 75 ust. 1 i 2 tej ustawy tworzy również trwale prawo do korzystania z posadowionych na tej podstawie urządzeń do przesyłania energii elektrycznej i przewodów, prawo dostępu do tych urządzeń i wstępu na nieruchomość, na której takie urządzenia powstały, bądź nad którą takie urządzenia są rozwieszane. Takie urządzenia ze swej istoty wiążą się z długotrwałym zajęciem i dalszym korzystaniem z cudzej nieruchomości. Należy zwrócić też uwagę na treść art. 124 ust. 6 w zw. z art. 124 ust.1 obecnie obowiązującej ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (tekst jedn. Dz.U. 2010r. Nr 102 poz. 651 z późn.zm. zwanej u.g.n.), który nadal stanowi podstawę do ograniczenia własności właścicieli takich nieruchomości (por. powołane przez Sąd pierwszej instancji postanowienie SN z dnia 5 lipca 2007 r., II CSK 156/07 OSNC 2008r. nr 9 poz. 103 i uchwałę SN z dnia 20 stycznia 2010 r., III CZP 116/09, OSNC-ZD 2010, nr 3, poz. 92 oraz dodatkowo także postanowienie SN z dnia 17 grudnia 2008 r I CSK 171/08 OSNC 2010, nr 1, poz. 15).

Powyższe w ocenie Sądu Okręgowego wyklucza zasadność roszczenia wnioskodawców, gdyż uczestniczka postępowania korzysta z ich nieruchomości w zakresie wynikającym z upoważnienia ustawowego.

W sprawie nie zachodzą więc przesłanki do ustanowienia służebności przesyłu

w trybie art. 305² §2 kc. Przesłanką konieczną dla ustanowienia służebności przesyłu jest bowiem brak uprawnienia przedsiębiorcy do korzystania w określonym zakresie

z nieruchomości innej osoby, zgodnie z przeznaczeniem stanowiących jego własność urządzeń służących do doprowadzania lub odprowadzania płynów, pary, gazu, energii elektrycznej oraz innych urządzeń podobnych.

Roszczenie wnioskodawców nie byłoby zasadne także przy podniesieniu zarzutu zasiedzenia służebności poprzez jej wykonywanie w dobrej wierze. Wejście w posiadanie spornej nieruchomości i zbudowanie na niej urządzeń przesyłowych przez poprzednika prawnego uczestniczki na podstawie decyzji wydanej na podstawie art. 75 ust. 1 ustawy z dnia 29.04.1985 r. o gospodarce i wywłaszczaniu nieruchomości oraz orzeczenie o obowiązku wypłacenia odszkodowań za szkody wyrządzone w związku z prowadzoną inwestycją pozwala na przyjęcie dobrej wiary.

Pozbawienie decyzji wywłaszczeniowej atrybutu dobrej wiary prowadziłoby bowiem do zasadniczego i nadmiernego ograniczenia pojęcia dobrej wiary, której istnienie związane jest nawet z domniemaniem prawnym określonym w art. 7 k.c., nakazującym w każdej sytuacji w której ustawa uzależnia skutki prawne od dobrej lub złej wiary, przyjmowanie domniemania istnienia dobrej wiary. Strona, która dąży do osiągnięcia skutku prawnego związanego ze swą dobrą wiarą, zwolniona jest od dowodzenia tej okoliczności. Domniemanie prawne jest środkiem, za pomocą którego ustawa deroguje ogólną zasadę rozkładu ciężaru dowodu, przerzucając ciężar tego dowodu ze strony twierdzącej na stronę przeczącą (zob. M. Pyziak – Szafnicka, kom. do art. 7 k.c., teza 1., Lex/el.; wyrok SN z dnia 20 kwietnia 1994 r., I CRN 44/94, OSNC 1994, nr 12, poz. 245).

Wnioskodawcy co do zasady nie obalili domniemania przysługującego uczestniczce z mocy art. 7 kc, nie zaproponowali żadnego dowodu, uznając, iż wystarczającym argumentem przemawiającym na ich rzecz są poglądy, wypracowane przez orzecznictwo Sądu Najwyższego, dotyczące sposobu rozumienia złej wiary.

Sąd Okręgowy tego poglądu nie podziela. Nie można bowiem wywodzić o naruszeniu prawa własności, gdy w oparciu o decyzję wywłaszczeniową inwestor wchodzi na grunt osoby trzeciej w celu budowy urządzeń przesyłowych.

Poprzednik prawny uczestniczki dysponujący decyzją o charakterze wywłaszczeniowym miał zatem podstawy uważać, że przysługuje mu prawo podmiotowe skuteczne przeciwko właścicielowi nieruchomości, uprawniające do podejmowanej ingerencji w jego prawo własności i mógł w tej sytuacji pozostawać w obiektywnie usprawiedliwionym przekonaniu, że czyni inwestycję na gruncie, do którego przysługuje mu uprawnienie wejścia w posiadanie.

Sąd Rejonowy ustalił, iż urządzenia przesyłowe usytuowane na działce stanowiącej własność wnioskodawców istniały w dniu 6 sierpnia 1987 roku, gdyż w tym dniu dokonano odbioru technicznego linii kablowej 15 kV w kierunku ul. (...) oraz linii 15 kv, stacji transformatorowej i linii 0,4 kw w kierunku osiedla (...) w W.. Potwierdza to dowód z dokumentu w postaci protokołu nr (...) odbioru technicznego i przekazania do eksploatacji robót inwestycyjnych i po kapitalnym remoncie. Od tej daty, a więc ponad 20 lat, linia średniego napięcia znajduje się w posiadaniu, najpierw Skarbu Państwa, w imieniu którego urządzeniami przesyłowymi zarządzały – Centralny O. Energetyczny w W., następnie Zakład (...) w Ł., w dalszej kolejności jednoosobowa spółka Skarbu Państwa, działająca pod firmą Zakład (...) S.A., a obecnie (...) S.A. w Ł..

Przy istnieniu podstaw do przyjęcia dobrej wiary wniosek inicjujący postępowanie w tej sprawie złożony został przez wnioskodawców po upływie terminu, o którym mowa w art. 172 § 2 kc.

Reasumując - roszczenie wnioskodawców dotyczące ustanowienia służebności przesyłu na ich nieruchomości, jako bezzasadne wobec niespełnienia przesłanki konieczności, winno podlegać oddaleniu. Uczestniczce przysługuje już bowiem prawo do korzystania z nieruchomości wnioskodawców.

Z tych względów orzeczenie Sądu Rejonowego podlegało zmianie z mocy art. 386 § 1 kpc a wniosek o ustanowienie służebności przesyłu oddaleniu.

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono na podstawie art. 102 kpc., realizującego zasadę słuszności. Problematyka związana z ustanawianiem służebności przesyłu należy do niejednolicie interpretowanej w judykatach Sądu Najwyższego materii prawnej, a w ocenie zasadności dochodzonego roszczenia upewniło wnioskodawców orzeczenia sądu pierwszej instancji.